

UDHËZIM
Nr.10, datë 14.4.2009

**PËR PROCEDURAT DHE KRITERET E AKREDITIMIT TË VËZHguesve TË SUBJEKTEVE
ZGJEDHORE NË KZAZ, KQV DHE VNV, nga KZAZ-JA, PËR ZGJEDHJET PËR KUVENDIN
E SHQIPËRISË TË DATËS 28.6.2009**

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, në mbështetje të nenit 21, pika 1, nenit 23, pikat 1/b dhe 2, nenit 6, pikat 1, 3, 4 dhe 6, nenit 7, nenit 116, pika 6, nenit 118 dhe nenit 122, pika 4 të ligjit nr.10019, datë 29.12.2008 “Kodi Zgjedhor i Republikës së Shqipërisë”, neni 27, pika 2 të Kodit të Procedurave Administrative,

UDHËZON:

Neni 1
Qëllimi

Ky udhëzim ka për qëllim të përcaktojë procedurat dhe kriteret e akreditimit të vëzhguesve të subjekteve zgjedhore në komisionin e zonës së administrimit zgjedhor (KZAZ), komisionin e qendrës së votimit (KQV) dhe në vendin e numërimit të votave (VNV), nga komisioni i zonës së administrimit zgjedhor për Zgjedhjet për Kuvendin e Shqipërisë 2009.

Neni 2
E drejta për të caktuar vëzhgues

1. Çdo parti politike ose koalicion i regjistruar në KQZ si subjekt zgjedhor ka të drejtë të caktojë nga një vëzhgues në KZAZ, KQV dhe për çdo tavolinë në vendin e numërimit të votave, pas regjistrimit të listave shumëmbrore pranë KQZ-së, sipas rregullave që përcaktohen në Kodin Zgjedhor të Republikës së Shqipërisë.

2. Për partitë politike që paraqiten në zgjedhje si koalicion, të drejtën për të caktuar vëzhgues e ka vetëm koalicioni.

3. Kandidatët e partive politike nuk kanë të drejtë të caktojnë vëzhgues.

4. Kandidatët e paraqitur nga një grup zgjedhësish në zonat e tyre përkatëse kanë të drejtë të caktojnë nga një vëzhgues në KZAZ, KQV dhe në VNV.

Neni 3
Akreditimi i vëzhguesve

1. KQZ-ja u delegon KZAZ-ve kompetencën për akreditimin e vëzhguesve të subjekteve zgjedhore të përcaktuar në nenin 2 të këtij udhëzimi.

2. KZAZ-ja bën akreditimin e vëzhguesve të subjekteve zgjedhore të parashikuara në nenin 2 të këtij udhëzimi, mbi bazën e të dhënave vetjake të çdo vëzhguesi.

3. Akreditimi mund të përfshijë një ose më shumë qendra votimi brenda zonës së administrimit zgjedhor.

4. Çdo subjekt zgjedhor mund të kërkojë akreditimin vetëm të një vëzhguesi në KZAZ dhe KQV. Vëzhguesi i subjektit zgjedhor, i akredituar në KZAZ, mund ta vëzhgojë procesin zgjedhor dhe në qendrat e votimit të kësaj zone të administrimit zgjedhor.

5. Komisioni i qendrës së votimit në asnjë rast, nuk mund të lejojë një parti politike, koalicion, kandidat të propozuar nga zgjedhesit, të ketë më shumë se një vëzhgues të pranishëm në një qendër

votimi.

6. Akreditimi i vëzhguesit në vendin e numërimit të votave, nuk mund të përfshijë më shumë se një VNV. Partitë politike dhe koalicionet mund të kërkojnë, për çdo VNV, akreditimin e një numri vëzhguesish të barabartë me numrin e tavolinave të numërimit, që do të ketë në këto ambiente zgjedhore. Vëzhguesi i KZAZ-së mund të jetë vëzhgues dhe në VNV.

Neni 4

Kushtet për të qenë vëzhgues

Vëzhgues mund të jetë çdo shtetas shqiptar që plotëson kushtet e mëposhtme:

- a) gëzon të drejtën për të qenë zgjedhës;
- b) nuk është dënuar me vendim gjyqësor të formës së prerë për kryerjen e një krimi.

Neni 5

Kërkesa për të caktuar vëzhgues

1. Kërkesa e subjekteve zgjedhore të parashikuar në nenin 2 të këtij udhëzimi, për akreditimin e vëzhguesve në KZAZ, KQV dhe VNV, i paraqitet KZAZ-së përkatëse.

2. Kërkesa duhet të ketë bashkëngjitur:

a) listën e vëzhguesve që kërkohet të akreditohen pranë KZAZ/KQV/VNV të nënshkruar në çdo faqe nga kryetari i partisë/përfaqësuesi i koalicionit/kandidati i propozuar nga zgjedhësit ose personi i autorizuar prej tyre, sipas modelit të përcaktuar në lidhjen nr. 1 bashkëngjitur këtij udhëzimi;

b) vërtetimin që partia/koalicioni/kandidati i propozuar nga zgjedhësit është i regjistruar në KQZ dhe se ka depozituar listat shumemërore;

c) vetdeklarimin e vëzhguesit për gjendjen gjyqësore.

Neni 6

Personat që bëjnë kërkesën për akreditimin e vëzhguesve

Kërkesa për akreditimin e vëzhguesve dhe dokumentacioni përkatës mund të paraqiten nga personat e autorizuar nga organi drejtues i partisë/përfaqësuesi i koalicionit/kandidati i propozuar nga zgjedhësit. Akti i autorizimit depozitohet në KZAZ.

Neni 7

Afatet e kërkesave për akreditim

1. Kërkesat e subjekteve zgjedhore për akreditimin e vëzhguesve i paraqiten KZAZ-së jo më vonë se 15 ditë para datës së zgjedhjeve.

2. KZAZ-ja miraton kërkesat e subjekteve zgjedhore për akreditim të vëzhguesve jo më vonë se 5 ditë nga paraqitja e tyre.

3. Në rast të evidentimit të mungesave në dokumentacionin e paraqitur, në përmbajtje ose në formë, KZAZ-ja vendos kthimin, me qëllim plotësimin e tij, subjektit zgjedhor përkatës.

4. Dokumentacioni i plotësuar ridepozitohet pranë KZAZ-së brenda 24 orëve nga shpallja e vendimit të kthimit. Verifikimi i dytë i dokumentacionit të riparaqitur pas plotësimit kryhet nga KZAZ-ja brenda 24 orëve nga ridepozitimi i tij.

5. Kundër vendimit të KZAZ-së për refuzimin e kërkesës për akreditim mund të bëhet ankim administrativ pranë KQZ-së sipas përcaktimeve të nenit 124 pika 2 e Kodit Zgjedhor. Ankimi duhet të paraqitet brenda 3 ditëve nga shpallja e vendimit të refuzimit të kërkesës.

Neni 8

Autorizimi dhe mandati i vëzhguesve

1. Vëzhguesit e miratuar me vendim nga KZAZ-ja përkatëse, regjistrohen nga sekretari i KZAZ-së në librin e protokollit të KZAZ-së dhe pajisen nga ai me autorizimin përkatës, sipas modelit të përcaktuar në Lidhjen nr. 2, bashkëlidhur këtij udhëzimi.

2. Vëzhguesit mund të kryejnë vëzhgime vetëm në ambientet zgjedhore të përcaktuara në autorizimin e KZAZ-së.

3. Në autorizimin e lëshuar nga KZAZ-ja duhet të përcaktohet:

- a) emri, mbiemri i vëzhguesit;
- b) emri i subjektit zgjedhor që e cakton si vëzhgues;
- c) qendra e votimit/vendi i numërimit të votave/KZAZ.

Autorizimi mban vulën e KZAZ-së dhe është i firmosur nga kryetari dhe sekretari i KZAZ-së.

Neni 9

Të drejtat dhe detyrimet e vëzhguesve

1. Vëzhguesit kanë këto të drejta:

- a) të vëzhgojnë pa pengesë të gjitha aspektet e përgatitjes dhe zhvillimit të zgjedhjeve dhe të gjitha fazat e procesit zgjedhor;
- b) të paraqesin vërejtje me shkrim para komisioneve të zgjedhjeve për çdo lloj parregullsie që vërejnë;
- c) të shohin ose të këqyrin dokumentacionin ose materialet e procesit zgjedhor.

2. Vëzhguesit e subjekteve zgjedhore të akredituar në vendin e numërimit të votave, përveç të drejtave të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni, kanë edhe këto të drejta:

- a) të njoftojë KZAZ-në (njoftimi bëhet me ngritjen e dorës) në rast të konstatimit të pasaktësive ose parregullsive gjatë procesit të numërimit të votave (gjatë verifikimit të materialeve zgjedhore që gjenden në kutinë e materialeve zgjedhore dhe verifikimit të të dhënave për numrin e fletëve të votimit në kutinë e votimit) sipas nenit 116 të Kodit Zgjedhor;
- b) të kundërshtojë vlerësimin e votës së bërë nga numëruesi i parë i grupit të numërimit të votave, sipas përcaktimeve të paragrafit të tretë të pikës 2 të nenit 118 të Kodit Zgjedhor;
- c) të marrin kopje të tabelës përmbledhëse të rezultateve të zgjedhjeve të ZAZ-së, tabelave të rezultateve të qendrave të votimit dhe kopje të procesverbaleve të konstatimit.

3. Vëzhguesit kanë këto detyra:

- a) të respektojnë kërkesat e Kodit Zgjedhor dhe udhëzimet e KQZ-së për vëzhgimin e zgjedhjeve, si dhe vendimet dhe urdhërimet e KZAZ-së ku janë akredituar;
- b) të mos bëjnë propagandë për asnjë kandidat, parti ose koalicion në ambientet zgjedhore;
- c) të paraqiten para komisioneve të zgjedhjeve me autorizimin e lëshuar nga KZAZ-ja, të shoqëruar me dokument identifikimi (pasaportë, kartë identiteti);
- d) të mos mbajnë shenja dalluese që shërbejnë si propagandë ose që mund të ndikojnë mbi vullnetin e zgjedhësit;
- e) të mos dhunojnë të drejtën e votuesit për të votuar në fshehtësi dhe të mos pengojnë procesin e votimit dhe numërimit të votave;

f) vëzhguesit e subjekteve zgjedhore të akredituar në VNV gjatë procesit të numërimit dhe vlerësimit të votave nga grupet e numërimit janë të detyruar të qëndrojnë në vendin e caktuar për ta nga KZAZ-ja;

g) të respektojnë rregullat e etikës në marrëdhëniet me Komisionerët Zgjedhor dhe vëzhguesit e tjerë, të mos komentojnë me zë dhe të mos debatojnë lidhur me zhvillimin e procesit të votimit.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYETARI
Arben Ristani

KZAZ Qarku _____	
A U T O R I Z I M PËR VËZHguesIT PËR SUBJEKTET ZGJEDHORE	
EMRI MBIEMRI _____	
SUBJEKTI ZGJEDHOR _____	
AKREDITUAR VËZHgues NË _____	
NR: _____ KZAZ/KQV/VNV	
KRYETARI	N/KRYETARI
DT ____/____/____	VULA E KZAZ-së
Udhëzimi	Date
 Për procedurat dhe kriteret e akreditimit të vëzhguesve të subjekteve zgjedhore në KZAZ, KQV dhe VNV, nga KZAZ për zgjedhjet për Kuvendin 2009.	
1. Vëzhguesit kanë këto të drejta : a) të vëzhgojnë pa pengesë të gjitha aspektet e përgatitjes dhe zhvillimit të zgjedhjeve dhe të gjitha fazat e procesit zgjedhor; b) të paraqesin vërejtje me shkrim para komisioneve të zgjedhjeve për çdo lloj parregullsie që vërehet; c) të shohin ose të këqyrin dokumentacionin ose materialet e procesit zgjedhor. 2. Vëzhguesit e subjekteve zgjedhore të akreditur në Vendin e Numërit të votave përveç të drejtave të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni kanë edhe këto të drejta: a) të njoftojë KZAZ-në (njoftimi bëhet me ngritjen e dorës) në rast të konstatimit të pasaktësive ose parregullsive gjatë procesit të numërimit të votave (gjatë verifikimit të materialeve zgjedhore që gjenden në Kutinë e Materialeve Zgjedhore dhe verifikimit të të dhenave për numrin e fletëve të votimit në kutinë e votimit) sipas nenit 116 të Kodit Zgjedhor; b) të kundërshtojë vlerësimin e votës së bërë nga numëruesi i parë i Grupit të Numërimit të Votave, sipas përcaktimeve të paragrafit të tretë të pikës 2 të nenit 118 të Kodit Zgjedhor; c) të marrin kopje të Tabeles përmbljedhëse të rezultateve të Zgjedhjeve të ZAZ-së, tabelave të rezultateve të qendrave të votimit dhe kopje të procesverbaleve të konstatimit. 3. Vëzhguesit kanë këto detyra: a) të respektojnë kërkesat e Kodit Zgjedhor dhe udhëzimet e KQZ-së për vëzhgimin e zgjedhjeve, si dhe vendimet dhe urdhërimet e KZAZ-së ku janë akredituar. b) të mos bëjnë propagandë për asnjë kandidat, parti ose koalicion në ambientet zgjedhore ; c) të paraqiten para komisioneve të zgjedhjeve me autorizimin e lëshuar nga KZAZ-ja, të shoqëruar me dokument identifikimi (pasaportë, kartë identiteti) d) të mos mbajnë shenja dalluese që shërbejnë si propagandë ose që mund të ndikojnë mbi vullnetin e zgjedhësit; e) të mos dhunojnë të drejtën e votuesit për të votuar në fshehtësi dhe të mos pengojnë procesin e votimit dhe numërimit të votave f) vëzhguesit e subjekteve zgjedhore të akredituar në VNV gjatë procesit të numërimit dhe vlerësimit të votave nga Grupet e Numërimit janë të detyrues të qëndrojnë në vendin e caktuar për ta nga KZAZ-ja të respektojnë rregullat e etikës në marrëdhëniet me Komisionerët Zgjedhor dhe vëzhguesit e tjerë, të mos komentojnë me zë dhe të mos debatojnë lidhur me zhvillimin e procesit të votimit;	

LISTA E VEZHguesve

SUBJEKTI ZGJEDHOR _____

Nr	EMRI	ATësIA	MBIEMRI	DATëlINDJA	NR.I DOK. ID.	KZAZ/VNV/QENDRA (T) E VOTIMIT Që PëRFSHIN AKREDITIMI
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						

DATE 14.04.2009

NËNSHKRIMI

kryetari i partise /perfaqesuesi i koalicionit/kaniddati i propozuar nga zgjedhesit

VULA